

JURIDISK ORDLISTE FRA www.domstol.no

A

Advokat	Juridisk utdannet person som innehar advokatbevilling. Vedkommende har tillatelse til ervervsmessig å yte juridisk bistand i rettssaker.
Advokatbevilling	Tillatelse til å praktisere som advokat. Utferdiges av Fylkesmannen.
Advokatfullmektig	Juridisk utdannet person som utfører advokatarbeid uten egen advokatbevilling, som er ansatt hos en advokat som er ansvarlig for det arbeid som utføres.
Aktor	Anklager, den som i en straffesak opptrer på påtalemyndighetens vegne. Juridisk utdannet.
Anførsel	De grunner som søksmålet og påstandene eller begjæringen bygger på og de innsigelser man måtte ha mot motpartens påstand som gjøres gjeldende under saken.
Anke	Et ordinært rettsmiddel som består i at en sak bringes inn til ny behandling og prøving for en høyere domstol. Lagmannsretten er ankeinstans for saker som er avgjort i tingretten. Høyesterett er ankeinstans for saker behandlet i lagmannsrettene. Dommer, rettsforlik, vedtatte forelegg og visse kjennelser kan påankes.
Ankeforhandling	Hovedforhandling i en ankesak.
Ankefrist	Den frist en part har til å anke.
Ankemotpart	Den part i en sivil sak som aksepterer førsteinstansens avgjørelse, men som blir motpart i ankesaken. Brukes undertiden også om påtalemyndigheten i påanket straffesak.
Ankende part	Den part i en sivil sak eller straffesak som anker.
Ankesum	Den minste verdi en sivil sak må gjelde for å kunne innankes for en høyere rett.
Arrest	Midlertidig sikring av pengekrav. Arrest gir ikke rett til tvangsdekning.
Befaring	En inspeksjon/undersøkelse som foretas av retten av et åsted i en straffesak eller f.eks av en eiendom som omfattes av en begjæring om midlertidig forføyning gjelder.
B	
Beslag	Ting som antas å ha betydning som bevis kan beslaglegges etter beslutning fra retten, men på visse vilkår også etter beslutning fra politiet.

Beslagsfrihet	Gjelder midler og inntekter hos saksøkte som saksøker ikke kan få utlegg i. Reglene som tar sikte på å beskytte skyldneren, er samlet i dekningslovens kapittel 2.
Beslutning	En avgjørelse av retten som ikke er dom eller kjennelse. Beslutningen kan på visse vilkår omgjøres av retten selv. Visse beslutninger kan påkjæres.
Betinget dom	Utsetter fullbyrdelsen av en straffedom under nærmere fastsatte betingelser. Straffen faller bort hvis betingelsene er oppfylt, f.eks. at det ikke begås nye straffbare forhold i en fastsatt prøvetid.
Bevis	Et middel som skal dokumentere et påstått faktum. Beviset kan være personlig (vitnebevis) eller såkalt tinglig, dvs reelle bevis f eks et åsted, gjenstander og dokumenter.
Bevisopptak	Rettsmøte som ikke holdes som et alminnelig ledd i saksbehandlingen, men avholdes for å sikre bevis, f.eks. for å få forklaring fra et vitne som vil være fraværende under hovedforhandlingen.
Bistandsadvokat	Advokat som oppnevnes av retten for å hjelpe fornærmede i en straffesak.
Borgerlige rettskrav	Et sivilt krav på erstatning i forbindelse med en straffbar handling og som fremsettes i forbindelse med en straffesak.
Byrett	Tidligere navn på førsteinstansdomstolene i bykommunene (med noen unntak). De tilsvarende domstolene i landdistriktene ble kalt herredsretter. Fra 1. januar 2002 kalles alle by- og herredsretter for tingretter. (Se tingrett.)
D	
Dokumentbevis	Et skriftstykke som tjener som bevis for et faktum av betydning for rettssaken.
Dom	Avgjørelse av retten som avslutter saken. I en sivil sak avgjøres det krav som er fremsatt. I en straffesak avgjøres om tiltalte eller siktede er skyldig i en straffbar handling og hvilken straff han i tilfelle skal ha.
Dommerfullmektig	Juridisk utdannet person som ansettes for en tidsbegrenset periode i den enkelte domstol. En dommerfullmektig kan lede forhandlingene i retten og treffe dømmende avgjørelser. Ordningen med dommerfullmektiger skal blant annet bidra til å gi juridiske kandidater praksis fra domstolene.
E	
Embetsdommer	Juridisk utdannet person som leder forhandlingene i retten og treffer dømmende avgjørelser.

Embetsmann som er utnevnt i statsråd.

Sml. dommerfullmektig.

F

Forbrytelse

Straffbare handlinger jf. straffeloven (2. kapittel) og i andre lover som kan medføre fengselstraff i mer enn 3 måneder.

Foreldelse

Når man har et økonomisk krav mot andre, løper det frister på hvor lang tid det kan gå uten at man får betaling. Hvis fristen oversittes, faller fordringen bort, dvs at fordringen er foreldet. Fristen avbrytes bl.a. ved betaling og tvangsfullbyrdelse.

Forelegg

Et dokument som særlig benyttes i mindre straffesaker og som utferdiges av påtalemyndigheten.

Dokumentet inneholder en beskrivelse av det straffbare forhold en person er mistenkt for og en beskrivelse av det straffebud som er overtrådt samt den bøtestraff vedkommende skal ilegges for forholdet og eventuelt også en påstand om inndragning.

Den mistenkte kan selv velge om han vil akseptere forelegget.

Forenklet forelegg

Bøteleggelse på stedet etter faste takster for mindre trafikkforseelse.

Forhørsretten

Navn på tingretten når den medvirker ved rettslig etterforskning og rettslig forundersøkelse i straffesaker.

Retten settes uten meddommere, men det tilkalles et rettsvitne.

Forhørsretten kan også avsi dom. Dette forutsetter at siktede har avgitt en uforbeholden tilståelse.

Forkynnelse

En form for meddelelse til parter, vitner, siktede og tiltalte som starter frister når det er av stor betydning å få bekreftet at meddelelsen er kommet til rett vedkommende. Stevninger i sivile saker, begjæringer til namsretten om tvangssalg eller tvangsbruk, inkalling til rettsmøte, dommer og kjennelser i saker om tvangsfullbyrdelse forkynnes.

Forlik

Avgjørelse av en tvist ved at partene blir enige om løsningen.

Dersom forlik inngås i forliksrådet eller i retten (rettsforlik), har det virkning som en rettskraftig dom.

Forliksklage

Megling i forliksrådet mellom partene i sivile saker. Oppnås ikke enighet henvises saken til retten.

Forliksmegling

Megling i forliksrådet mellom partene i en sivil sak i hensikt å oppnå enighet mellom partene (forlik).

Forliksrådet	<p>Forliksrådet er både meklingsinstans og domstol for sivile saker. Et krav om for eksempel betaling av gjeld kan fremmes for forliksrådet for å oppnå en minnelig løsning eller få fastslått ved dom at kravet er rettsgyldig.</p> <p>Både forlik og dom i forliksrådet har rettsvirkning og kan eventuelt tvangsfullbyrdes.</p> <p>Alle dommer kan ankes til tingretten innen én måned.</p> <p>Alle kommuner har forliksråd. Forliksrådet består av tre lekfolk og like mange varamedlemmer, som velges blant kommunenes innbyggere for fire år om gangen.</p>
Fornærmede	<p>Den person som har vært utsatt for en straffbar handling.</p>
Forseelse	<p>Straffbare handlinger som er omhandlet i straffeloven 3. del og andre straffbare handlinger som ikke er forbrytelser.</p>
Forsterket rett	<p>En hovedforhandling i en straffesak som settes med 2 juridiske dommere og 3 meddommere.</p> <p>Kan benyttes dersom saken gjelder en forbrytelse som kan medføre fengsel i mer enn 6 år og som er særlig omfattende eller det foreligger andre særlige grunner.</p>
Forsvarer	<p>En advokat som bistår en siktet eller tiltalt.</p>
Fravikelse	<p>Saksøkte (leietaker) blir kastet ut av boligen/lokalene han besitter.</p>
Fri rettshjelp	<p>Når en saksøker eller saksøkt får dekket sine utgifter til å anlegge sak og til advokat.</p> <p>Gis til personer som har en inntekt under et visst minstemål.</p> <p>For visse type saker gis alltid fri rettshjelp, f.eks. militærnektersaker, barnevernssaker og saker om psykisk helsevern</p>
Førstelagmann	<p>Dommer som er øverste leder for lagmannsretten.</p>
G	
Gjeldsordning	<p>En avtale med kreditorene som innebærer en hel eller delvis ettergivelse av gjeld eller en lettelse av lånevilkårene.</p>
Gjenopptagelse	<p>På visse vilkår kan dommen som er endelig prøves på nytt ved samme domstol.</p>
H	
Herredsrett	<p>Tidligere navn på førsteinstansdomstolene i landdistriktene (med noen unntak). De tilsvarende domstolene i bykommunene ble kalt byretter. Fra 1. januar 2002 kalles alle by- og herredsretter for tingretter. (Se tingrett.)</p>
Hovedforhandling	<p>Muntlige forhandlinger i retten som foregår direkte for den dømmende rett både i sivile saker og i straffesaker etter at</p>

den forberedende saksbehandling er ferdig.

Dom avsies når hovedforhandling er ferdig.

De muntlige forhandlingene som eventuelt holdes i forhørsretten kalles ikke for hovedforhandling.

I

Inhabilitet

En dommer er inhabil hvis det foreligger omstendigheter som kan gi grunnlag for å anta at han kan ha interesse i et domsresultat i en bestemt retning. Inhabilitet kan også foreligge hvis det er andre omstendigheter som kan svekke tilliten til dommerens objektivitet. I slike tilfeller må han fratre.

Inndragning

En reaksjon på den straffbare handling, ved at vinningen ved handlingen (det økonomiske utbyttet), produktet av handlingen (f.eks. falske sedler), gjenstanden for handlingen og midler som har blitt brukt til handlingen, kan inndras.

Betraktes ikke som straff.

Skjer normalt til fordel for statskassen.

Innledningsforedrag

Del av hovedforhandlingen hvor det gis en redegjørelse fra aktor og prosessfullmektigenes side om hva saken dreier seg om og hvilke bevis de vil trekke frem.

Innsigelser

De innvendinger motparten har mot det den annen part gjør gjeldende.

J

Jury

Populært navn på lagretten.

Ti lekdommere (ikke-juridiske dommere) som avgjør skyldspørsmålet i de mer alvorlige straffesaker for lagmannsretten. Av de ti er fire også med på fastsettelse av straffen.

K

Kjennelse

En avgjørelse av retten som verken er en dom eller en beslutning.

En avgjørelse som går ut på å avvise eller heve en sak, vil være en kjennelse.

Retten treffer avgjørelser ved dommer, kjennelser eller beslutninger. Kjennelser skal begrunnes og kan angripes ved ordinære rettsmidler.

Kjæremål

Prøvelse for en overordnet domstol av rettslige avgjørelser som ikke kan ankes.

Kjæremålsfrist

Den frist en part har til å inngi kjæremål over en kjennelse eller beslutning truffet av tingretten eller lagmannsretten.

I sivile saker er kjæremålsfristen en måned.

I straffesaker er kjæremålsfristen to uker.

Kumulasjon	Ordet betyr opphoping. Innen rettspleien betyr det at flere krav kan behandles i samme sak, eller at flere krav kan forenes til behandling i samme sak.
L	
Lagdommer	Embetsmann som er dommer i lagmannsretten.
Lagdømme	Lagmannsrettens stedlige kompetanseområde.
Lagmann	Embetsmann som er rettens formann (administrator) i lagmannsretten. Ved de store lagmannsrettene som er avdelingsdelt, er det en lagmann som er avdelingsleder.
Lagmannsrett	Domstol som behandler sivile saker og straffesaker etter anke og kjæremål, og i noen få tilfeller som første instans.
Lagrette	Populært kalt jury. 10 legdommere (ikke-juridiske dommere) som avgjør skyldspørsmålet i de mer alvorlige straffesaker for lagmannsretten. Av de ti er fire også med på fastsettelse av straffen.
Lekdommer	Felles betegnelse på meddommere og lagrettemedlemmer. Ikke juridisk utdannet person som deltar i pådømmelsen i en rettssak.
Lukkede dører	Når retten beslutter at publikum ikke har adgang til rettsforhandlingene.
M	
Meddommer	Ikke juridisk utdannet person (legdommer) som deltar i behandlingen og pådømmelsen av en rettssak sammen med den juridiske dommeren. De deltar på lik linje. I særskilte tilfeller kan det oppnevnes såkalte fagkyndige meddommere når det er behov for grundig kunnskap innenfor et spesielt fagområde.
Meddomsrett	Når lagmannsretten settes med 3 juridiske dommere og 4 meddommere. Når tingretten settes med 1 juridisk dommer og 2 meddommere. Sml. forhørsrett.
Medhjelper	Namsretten og namsmannen oppnevner i noen tilfelle medhjelpere under tvangsfullbyrdelsen. Dette er profesjonelle som har særlig kunnskap og erfaring innen salg og taksering.
Midlertidig forføyning	En avgjørelse som fattes av retten i en sivil sak som kun skal gjelde for en viss tid, normalt fram til saken er endelig

avgjort.

Benyttes når tidsperspektivet er av stor betydning slik at det å vente til saken er endelig avgjort f.eks. kan medføre fare for at den ene parts krav ikke lenger er praktisk gjennomførbar.

Sikring av andre krav enn pengekrav. Påfører saksøkte en plikt til å handle, unnlate eller tåle en handling. Sikringen kan også innebære at saksøkte fratras besittelsen av et formuesgode.

N

Namsmyndigheter Namsrett og namsmann, beslutter og foretar tvangsfullbyrdelsen.

Namsrett Benevnelse på tingrettene når de blant annet behandler saker etter tvangsfullbyrdsloven og gjeldsordningsloven.

Notarius publicus Notarius publicus foretar vigsler og registreringer av partnerskap, og gir notarialbekreftelser, herunder bekreftelse av underskrift og rett kopi.

Notarialforretninger foretas av tingrettene og ved byfogdene i Oslo, Bergen og Stavanger. Også lensmenn kan foreta notarialforretninger, men dette er i hovedsak begrenset til å bekrefte riktigheten av underskrifter og utstedelse av leveattester.

O

Oppsettende virkning Virkningen av en avgjørelse utsettes til anken eller kjæremålet er behandlet.

P

Prosedyre Et avsluttende og oppsummerende innlegg fra aktor, forsvarer og prosessfullmektigenes side under en hovedforhandling.

Inneholder en gjennomgang av de bevis som er ført, de argumenter man har for sitt syn på saken og en redegjørelse for jussen slik partene ser det.

Prosessfullmektig Den som representerer en part i sivile saker.

Vanligvis en advokat.

Prosesskrift Dokumenter som har en viss form og som sendes til retten som ledd i saksforberedelsen etter at stevning er tatt ut i en sivil sak.

Protokoll Alle saksbehandlingsskritt og avgjørelser namsmannen foretar nedtegnes i namsboken. Utskrift eller kopi av namsboken sendes ut til partene ved sakens avslutning.

Protokollfører Ansatt i lagmannsretten som fører protokollen under forhandlingene i retten (rettsbok).

Påstand Saksøkers og saksøktes formulering av det resultat de ønsker retten skal komme til. "Prinsipal påstand" kalles det resultat partene ønsker seg først og fremst. "Subsidiær påstand" er for det tilfelle partene ikke får medhold i dette.

Påtalemyndigheten Den offentlige myndighet som etterforsker og påtaler straffbare forhold og fører straffesakene for domstolene.

Den øverste påtalemyndighet er Kongen i statsråd, deretter følger Riksadvokaten, statsadvokatene og politiet.

R

Ransaking Undersøkelse som foretas av politiet av en persons bolig, andre lokaler eller av personen selv, for å sikre bevis eller finne bevis.

Det kreves i utgangspunktet avgjørelse av retten eller påtalemyndigheten, men i visse tilfeller kan politiet på eget initiativ foreta ransaking.

Rettsbetjent Person som er ansatt i domstolen og som bistår i den praktiske avviklingen av saker.

Rettsbok Den protokoll som føres under rettens forhandlinger.

Rettsforlik Forlik inngått for en domstol.

Har virkning som rettskraftig dom og kan på bestemte vilkår bare angripes ved anke.

Rettsgebyr En egen sats for beregning av gebyrer som må betales for å få saker behandlet av domstolene. Grunngelyret (1 R) reguleres årlig og er per 1.1.2002 på 670 kroner.

I sivile søksmål ved tingretten skal det betales 5 ganger rettsgebyret (5 R) når hovedforhandlingen varer i én dag. For lengre hovedforhandlinger øker gebyret suksessivt.

I lagmannsretten skal det betales 24 R når hovedforhandlingen varer én dag. Også her øker rettsgebyret suksessivt for lengre hovedforhandlinger.

Rettskraftig Når domstolens avgjørelse ikke kan bringes inn for overordnet domstol ved bruk av ordinære rettsmidler.

Rettsmidler Et rettslig verktøy som anvendes for å bringe en rettslig avgjørelse inn for en høyere domstol.

Ordinære rettsmidler er anke, kjæremål og fornyet behandling.

Ekstraordinære rettsmidler er gjenopptagelse og oppfriskning.

Rettsmøte Møter som avholdes i retten og hvor det føres protokoll.

For eksempel muntlige forhandlinger, saksforberedende

møte eller hovedforhandling.

Rettsvern En notering av panterett eller andre rettigheter som gjør at andre må ta hensyn til det. Det kan skje ved innføring i offentlige registre eller beskjed til den som besitter gjenstanden rettigheten knytter seg til.

Rettsvitne Person som tilkalles for å overvære en rettssak som pådømmes eller behandles av bare en dommer.

S

Sakkyndig En person som har en spesiell faglig kompetanse innen et område (en ekspert) og som bistår retten i en konkret sak.

Saksomkostninger De utgiftene som påløper i forbindelse med behandlingen av en rettslig tvist.

Omfatter alle omkostninger som er nødvendige for å få saken betryggende utført. Dette vil blant annet være rettsgebyrer og andre rettslige sideutgifter, utgifter til prosessfullmektig og sakkyndig bistand.

Den part som ved en tvist for domstolene taper saken fullstendig, vil normalt bli pålagt å dekke motpartens utgifter.

Saksøker Den part i en sivil sak som har anlagt saken for første instans.

Sml. ankende part.

Samfunnstjeneste En alternativ straffeform som går ut på at domfelte pålegges å utføre ulønnet arbeid i sin fritid.

Arbeidet kan bestå i vedlikeholdsarbeid for kommunen, forefallende arbeid for ideelle organisasjoner o.l.

Sikkerhetsstillelse Saksøkte kan stille sikkerhet i form av bankinnskudd eller bankgaranti for å unngå tvangsfullbyrdelse av et krav.

Sikkerhetsstillelse kan også kreves av saksøker som betingelse for videre gjennomføring av tvangsforretning. Sikkerhetsstillelse kan også besluttes overfor budgiver ved tvangssalg.

Siktede En person som er mistenkt for en straffbar handling og som

- påtalemyndigheten har erklært som siktet eller
- forfølgning mot ham er innledet ved forhørsretten eller
- det er besluttet eller foretatt pågrepelse, ransaking, beslag eller liknende forholdsregler rettet mot ham.

Siktelse En skriftlig utforming av den beskyldning som påtalemyndigheten retter mot den siktede.

Sivil sak	Sak som fastslår rettigheter og plikter folk har overfor hverandre og overfor det offentlige.
Stadfestelses- kjennelse	Ved tvangssalg den avgjørelse hvor namsretten tar stilling til om et bud skal godtas eller ikke.
Statsadvokat	En del av påtalemyndigheten.
Stevnevitne	En offentlig tjenestemann som på rettens vegne sørger for å forkynne dokumenter, som f.eks. stevninger, tiltalebeslutninger, innkallinger og rettslige avgjørelser.
Stevning	Har tre betydninger: 1. Innkalling av en siktet eller tiltalt til rettsmøte i en straffesak. 2. Innkalling av vitner til rettsmøte. Det dokument som sendes inn til retten når man ønsker å igangsette en sivil sak for domstolen. 3 3. Dokumentet må oppfylle visse formkrav.
Søksmål	Rettslig oppfølging av et krav ved at det sendes stevning til retten.
T	
Telefonavhør	Vitner som ikke er av vesentlig betydning for saken, kan avhøres under hovedforhandlingen over telefon.
Telefonkontroll	Kontroll av telefonkommunikasjon ved avlytting av et konkret telefonnummer eller utskrift av lister over hvilke telefoner det aktuelle telefonnummer har vært i kontakt med.
Tilbakelevering	Dette er en særlig form for tvangsfullbyrdelse hvor saksøkers krav er sikret med salgspant i gjenstanden. Istedenfor for å selge gjenstanden, takserer namsmannen tingen, og salgspanthaver får dekket sitt krav ved å overta gjenstanden til den takserte pris.
Tilsvar	Ved skriftlig saksforberedelse betegnelse på det dokument som saksøkte sender som svar på stevningen. Dokumentet må oppfylle visse formkrav.
Tiltale	En beslutning om at straffesak skal reises mot en person for en straffbar handling han formodes å ha begått.
Tiltalte	Betegnelse på en person når påtalemyndigheten har tatt ut en tiltalebeslutning mot ham.
Tingrett	Domstol som er førsteinstans for straffesaker, og for sivile saker hvis de ikke skal behandles i forlikrådet. Tingretten er også ankeinstans for dommer og forlik i forlikrådet, og kjæremålsinstans for kjennelser og beslutninger i forlikrådet. Tingrettene ble fram til 1.1.2002 kalt enten herreds- eller

byretter.

To-instans sak Betegnelse på de alvorlige straffesaker som tidligere begynte direkte i lagmannsretten, men som etter endringer i straffeprosessloven nå begynner i tingretten. Dette innebærer at sakene kan behandles i to instanser før de eventuelt behandles i Høyesterett.

Tvangsbruk En særlig form for tvangsdekning av fast eiendom. Namsretten oppnevner en bestyrer som foretar driften, mens overskuddet fordeles på pantekreditorene etter prioritet.

Tvangsdekning Å omgjøre en panterett til penger ved tvangssalg eller tvangsbruk. Pantet kan være utleggspant eller avtalepant.

Tvangsfullbyrdelse Når avtaler og krav ikke oppfylles frivillig kan man etter regler angitt i tvangsfullbyrdelsesloven begjære at namsmyndighetene tvangsfullbyrder kravet.

Tvangsgrunnlag Før tvangsfullbyrdelse kan kreves må man ha tvangsgrunnlag. Tvangsgrunnlagene deles i tre hovedgrupper:

1. Lovbestemte krav som for eksempel arveavgift, kommunale avgifter osv.
2. Krav fastsatt av en domstol.
3. Krav som bygger på avtale eller gjeldsbrev.

Tvangskraft Når et krav enten direkte eller etter utløp av frist gitt i et eget varsel kan bringes inn for namsmyndighetene til fullbyrdelse.

Kravet må som hovedregel være forfalt og misligholdt.

U

Ubetinget dom En dom hvor straffen fullbyrdes, f.eks. ubetinget fengsel innebærer at man skal inn til soning.

Uforbeholden tilståelse Den mistenkte tilstår fullt og helt det straffbare forhold han er mistenkt for, dvs. de faktiske omstendigheter slik de er beskrevet i en siktelse eller tiltale og at han har begått handlingen med den grad av skyld som kreves.

Underhåndssalg Når gjenstander selges direkte til kjøper uten at det holdes auksjon eller foretas salg av fast eiendom eller adkomstdokumenter ved bruk av medhjelper.

Utlegg Sikring av et krav ved utleggspant eller dekning av et krav ved lønnstrekk.

V

Varetektsfengsling En siktet settes i fengsel før dom foreligger for å hindre ham i å flykte for å unngå straff (unndragelsesfare), ødelegge bevis (bevisforspillelse) eller begå nye straffbare handlinger (gjentagelsesfare).

Det er et vilkår at det foreligger skjellig grunn til mistanke,

dvs. at det er mer sannsynlig at siktede har begått den eller de handlingene siktelsen gjelder enn at han ikke har gjort det. Dette er et mindre strengt krav enn det som gjelder for domfellelse.

Avgjøres av forhørsretten, med kjæremålsadgang til lagmannsretten.

Varsel

Før et krav kan tvangsfullbyrdes må kreditor normalt sende et varsel til saksøkte om at tvangsfullbyrdelse vil bli begjært dersom kravet ikke blir betalt innen en frist på to uker.

Verneting

Landet er delt inn i såkalte rettskretser, områder som sogner til en domstol.

Vernetinget gir uttrykk for i hvilken av disse rettskretsene og følgelig for hvilken domstol, en sak skal reises.

Vitne

En person som i retten forklarer hva han har sett, hørt, tenkt, følt eller ment om et konkret forhold.

Vitnet har plikt til å fortelle sannheten og må i retten forsikre at han vil gjøre det.

Å

Åsted

Brukes normalt om det sted den straffbare handlingen ble begått, men i en videre betydning betegner det et sted eller område som er av betydning for et rettsforhold.

Åstedsbefaring

Se befaring.